

Na osnovu člana 35. stav 1. stav 1.1. Zakona br. 03/L-209 Centralne banke Republike Kosovo (Službeni list Republike Kosovo, br. 77/16. avgust 2010), i članova 19. i 85. Zakona br. 04/L-093 o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama (Službeni list Republike Kosovo, br. 11/11. maj 2012), Odbor Centralne banke Republike Kosovo u sastanku održanom 4. avgusta 2022. godine, usvojio je sledeću:

UREDBU O POKAZATELJU ODRŽIVOG NETO FINANSIRANJA

Član 1.

Svrha i delokrug

1. Svrha ove uredbe je da obezbedi stabilnost banke u dužem vremenskom periodu utvrđivanjem kriterijuma za obračun zahteva za održivim neto finansiranjem kao i najmanjeg nivoa pokazatelja održivog neto finansiranja, kako bi se obezbedilo da banke održavaju profil održivog finansiranja u odnosu na svoja sredstva i vanbilansne stavke.
2. Ova uredba se primenjuje na sve banke licencirane od Centralne banke Republike Kosovo (u daljem tekstu: CBK) za rad u Republici Kosovo, uključujući podružnice stranih banaka.

Član 2.

Definicije

1. Osim ako nije drugačije određeno, svi izrazi koji se koriste u ovoj uredbi imaju isto značenje kao što je definisano Zakonom br. 04/L-093 o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama (u daljem tekstu: Zakon o bankama); Uredbi CBK-a o adekvatnosti kapitala banaka kao i Uredbi CBK-a o opkazelju pokrića likvidnosti; i/ili prema sledećim definicijama za potrebe ove uredbe:
 - 2.1. **Materijalna kazna** – obuhvata gubitak kamate između datuma podizanja i ugovorenog dospeća depozita plus materijalna novčana kazna koja ne sme da pređe kamatu koja se plaća za vreme koje je proteklo između datuma depozitiranja i datuma podizanja;
 - 2.2. **Depozit po viđenju**– depozit po viđenju podrazumeva sve depozite u gotovini koji se mogu podići bez prethodne najave u bilo koje vreme;
 - 2.3. **Fer vrednost skupa netiranja** (*eng. Netting set*) – zbir fer vrednosti svih transakcija obuhvaćenih u tom skupu netiranja.

POGLAVLJE I.
POKAZATELJ ODRŽIVOG NETO FINANSIRANJA

Član 3.

Primena na konsolidovanoj osnovi

1. U slučajevima kada se koeficijent održivog neto finansiranja (*u daljem tekstu: NSFR 'Net Stable Funding Ratio' pokazatelj*) utvrđen prema ovoj uredbi primenjuje se na konsolidovanoj osnovi, primenjuju se sledeće odredbe:
 - 1.1. sredstva i vanbilansne stavke zavisnog subjekta koji posluje sa glavnim sedištem u stranoj državi, koje podležu zahtevanim faktorima stabilnog finansiranja (*u daljem tekstu: RSF – Required Stable Funding*) utvrđenim u skladu sa zakonodavstvom strane zemlje i koji su veći od onih navedenih u poglavlju IV. ove uredbe, moraju biti predmet konsolidacije u skladu sa višim faktorima utvrđenim u skladu sa zakonodavstvom te strane države;
 - 1.2. obaveze i regulatorni kapital zavisnog subjekta sa sedištem u stranoj državi koje podležu raspoloživim faktorima održivog finansiranja (*u daljem tekstu: ASF – Available Stable Funding*) utvrđenim u skladu sa zakonodavstvom strane države i koji su niži od onih navedenih u poglavlju III. ove uredbe, moraju biti predmet konsolidacije u skladu sa najnižim faktorima utvrđenim u skladu sa zakonodavstvom ove strane države;
 - 1.3. sredstva strane države koja je u skladu sa zahtevima definisanim u Uredbi CBK-a o pokazatelju pokrića likvidnosti i koja se drže od zavisnog subjekta sa glavnim sedištem u stranoj državi, ne treba da se priznaju kao likvidna sredstva za potrebe konsolidacije ukoliko se ne kvalifikuju kao likvidna sredstva u skladu sa zakonodavstvom koji određuju zahteve za pokriće likvidnosti ove strane zemlje.

Član 4.

Pokazatelj održivog neto finansiranja

1. Zahtev za održivim neto finansiranjem mora biti jednak odnosu između iznosa održivog finansiranja koji je na raspolaganju banci (*u daljem tekstu: ASF*), kao što je utvrđeno u poglavlju III. ove uredbe, i iznosa održivog finansiranja koji se traži od banke (*u daljem tekstu: RSF*), kao što je utvrđeno u poglavlju IV. ove uredbe i mora biti izraženo u procentima. Banke moraju izračunati svoj NSFR pokazatelj prema sledećoj formuli:

$$\frac{\text{Iznos raspoloživog stabilnog finansiranja (ASF)}}{\text{Iznos zahtevanog održivog finansiranja (RSF)}} \geq 100\%$$

2. Banke moraju održavati svoj pokazatelj održivog neto finansiranja od najmanje sto posto (100%), obračunat u valuti izveštavanja za sve svoje transakcije bez obzira na denominaciju njihove trenutne valute.
3. Ako je NSFR pokazatelj banke pao ispod sto posto (100%), ili se razumno procenjuje da će pasti ispod sto posto (100%), banka mora odmah obavestiti CBK i mora bez nepotrebnog odlaganja dostavi plan za vraćanje ispunjenja zahteva iz stava 2. ovog člana. CBK će proceniti razloge za

neusaglašenost banke sa stavom 2. ovog člana i može preduzeti administrativne mere prema Zakonu o bankama.

4. Banke moraju da izračunaju i prate svoj pokazatelj održivog neto finansiranja u valuti prijavljenoj za sve svoje transakcije, bez obzira na trenutnu valutu koju koriste kao i posebno za svaku valutu za svoje transakcije u drugim valutama ako je prijavljivanje u drugim valutama u skladu sa postavljenim smernicama od CBK-a.
5. Banke treba da obezbede da raspodela njihovog profila finansiranja po valutama bude uglavnom u skladu sa raspodelom njihovih sredstava na osnovu valute. CBK može zahtevati od banaka da ograniče valutne neusklađenosti (*eng. currency mismatches*) postavljanjem ograničenja za deo održivog finansiranja koji je potreban za određenu valutu koji se može ispuniti raspoloživim održivim finansiranjem koje nije denominirano u toj valuti. Ovo ograničenje se može primeniti samo na valutu koja podleže posebnom izveštavanju u skladu sa smernicama postavljenih od CBK-a.
6. Prilikom utvrđivanja nivoa bilo kakvog ograničenja valutnih neusklađenosti koje se može koristiti u skladu sa ovim članom, CBK će uzeti u obzir najmanje:
 - 6.1. ukoliko banka ima mogućnost da prenosi raspoloživa održiva sredstva sa jedne valute u drugu valutu i između jurisdikcija i pravnih subjekata u okviru svoje grupe kao i sposobnost protiv-razenjivane valute i prikupljanja sredstava sa deviznih tržišta tokom jednogodišnjeg perioda pokazatelja održivog neto finansiranja;
 - 6.2. uticaj nepovoljnih kretanja deviznog kursa na postojeće neusklađene pozicije i efektivnost bilo kakvog obezbeđenja deviznog kursa.

POGLAVLJE II.

OPŠTA PRAVILA ZA IZRAČUNAVANJE POKAZATELJA ODRŽIVOG NETO FINANSIRANJA

Član 5.

Izračunavanje pokazatelja održivog neto finansiranja

1. Osim ako ovom uredbom nije drugačije određeno, banke tokom izračunavanja treba uzeti u obzir bruto vrednost svojih sredstava, obaveza i vanbilansnih stavki.
2. Za potrebe izračunavanja svog NSFR indikatora, banke treba da primenjuju odgovarajuće faktore stabilnog finansiranja definisane u poglavljima III. i IV. ove uredbe na knjigovodstvenu vrednost svojih sredstava, obaveza i vanbilansnih stavki, osim ako ovom uredbom nije drugačije određeno.
3. Banke ne treba da dvostruko izračunavaju iznos zahtevanog održivog finansiranja (RSF) i iznos raspoloživog održivog finansiranja (ASF). Ukoliko ovom uredbom nije drugačije određeno, kada se stavka može dodeliti u više od jedne kategorije RSF, ova stavka mora biti dodeljena kategoriji RSF iz koje proističe duža ugovorna obaveza održivog finansiranja koja se zahteva za tu stavku.

Član 6.

Ugovori o derivativima

1. Banke treba primeniti ovaj član za izračunavanje iznosa RSF za ugovore o derivativima kako je utvrđeno u poglavljima III. i IV. ove uredbe.
2. Banke moraju uzeti u obzir fer vrednost derivatnih pozicija prema neto osnovi tamo gde su ove pozicije obuhvaćene u isti skup netiranja (*eng. netting set*). Kada raniji zahtev iz ovog stava nije primenljiv, onda banke moraju uzeti u obzir fer vrednost derivativnih pozicija prema bruto osnovi i moraju tretirati te pozicije kao da pripadaju njihovom sopstvenom skupu netiranja za potrebe poglavlja IV. ove uredbe.
3. Svi ugovori o derivativima navedeni u podstavovima 2.1. do 2.5. priloga II. ove uredbe koji obuhvataju punu razmenu iznosa glavnice na isti datum, moraju se izračunati na neto osnovi između valuta, uključujući valutu koja je predmet odvojenog izveštavanja čak i kada te transakcije nisu obuhvaćene u isti skup netiranja.
4. Gotovina koja se prihvata kao kolateral radi smanjenja izloženosti pozicije derivativa treba se tretirati onakva kakva jeste i ne treba se tretirati kao depozit kako je utvrđeno u poglavlju III. ove uredbe.

Član 7.

Netiranje transakcija finansiranih hartijama od vrednosti

i transakcija zasnovanih na tržištu kapitala

1. Banke mogu izračunati vrednost izloženosti gotovinskih potraživanja i gotovinskih obaveza u transakcijama finansiranim hartijama od vrednosti sa istom drugom ugovornom protiv-stranom na neto osnovi samo kada su ispunjeni svi sledeći uslovi:
 - 1.1. transakcije imaju isti konačni datum otplate;
 - 1.2. pravo na otplatu iznosa koji duguje drugoj protiv-strani sa iznosom koji druga protiv-strana duguje je pravno primenljivo u normalnom toku poslovanja kao i u slučajevima neuspeha, nesolventnosti i stečaja;
 - 1.3. ugovorne protiv-strane nameravaju da vrše otplatu na neto osnovi ili istovremeno vrše otplatu ili transakcije su predmet mehanizma otplate koji rezultira funkcijom koja je jednaka neto otplati.

POGLAVLJE III.

DOSTUPNO ODRŽIVO FINANSIRANJE ZA IZRAČUNAVANJE NSFR POKAZATELJA

POTPOGLAVLJE I.

OPŠTE ODREDBE

Član 8.

Obračun iznosa dostupno održivog finansiranja

1. Osim ako nije drugačije određeno u ovom poglavlju, iznos ASF-a se mora izračunati množenjem računovodstvene vrednosti različitih kategorija obaveza i kapitala sa zbirom faktora ASF-a definisanih u potpoglavlju II. ovog poglavlja. Ukupan iznos ASF-a je zbir ponderisanih iznosa obaveza i kapitala.
2. Obveznice i ostale dužničke hartije od vrednosti koje izdaje banka koje se prodaju isključivo na maloprodajnom tržištu (eng. retail market), a koje se drže na računu na malo (eng. retail account), mogu se tretirati kao da su deo odgovarajuće kategorije depozita na malo (eng. retail deposits). Ograničenja mora da utvrdi banka kako bi se zabranila njihova kupovina i držanje od drugih klijenata osim onih na malo (eng. retail).

Član 9.

Preostali rok dospeća obaveze ili regulatornog kapitala

1. Osim ako nije drugačije određeno u ovom poglavlju, banke moraju uzeti u obzir preostali ugovorni rok dospeća svojih obaveza i kapitala da bi odredile faktore ASF-a kada se primenjuju u skladu sa potpoglavljem II. ovog poglavlja.
2. Banke treba uzeti u obzir postojeće opcione ugovore pri određivanju roka dospeća obaveze ili svog kapitala. Banke takođe moraju uzeti u obzir pretpostavke da će druga ugovorna protiv-strana ponovo otkupiti opcije na prodaju u najranijem mogućem datumu. Za izvršne opcione ugovore u diskreciji banke, banka treba da uzme u obzir faktore reputacije koji mogu uticati na sposobnost banke da ne izvrši opcioni ugovor, posebno tržišna očekivanja da bi banka trebalo da ponovo otkupi određene obaveze pre njihovog dospeća.
3. Banke moraju tretirati depozite u određenom roku obaveštenja u skladu sa ovim određenim rokom obaveštenja i moraju tretirati oročene depozite prema preostalim rokom dospeća. Izuzimajući stav 2. ovog člana, banke ne treba da vode računa o mogućnosti prevremenog podizanja čak i kada deponent mora platiti materijalnu kaznu zbog prevremenog podizanja koja se dogode u periodu od jedne (1) godine.
4. Za utvrđivanje faktora ASF koji se moraju primeniti u skladu sa potpoglavljem II. ovog poglavlja, za obaveze sa preostalim ugovornim rokom dospeća od godinu dana ili više, svaki deo koji dospeva za manje od šest (6) meseci i svaki deo koji dospeva od šest (6) meseci do jedne (1) godine treba tretirati kao preostali rok dospeća za manje od šest (6) meseci odnosno i preostali rok dospeća od šest (6) meseci do manje od jedne (1) godine.

POTPOGLAVLJE II.

DOSTUPNI FAKTORI ODRŽIVOG FINANSIRANJA

Član 10.

ASF faktor od nula procenata (0%)

1. Osim ako je drugačije određeno u ovom potpoglavlju, sve obaveze koje nemaju definisan rok dospeća, uključujući kratke pozicije (eng. short positions) i pozicije sa otvorenim rokom dospeća, podležu ASF faktoru od nula procenata (0%), osim:
 - 1.1. odložene poreske obaveze, koje se moraju tretirati prema najbližem datumu kada takve obaveze mogu da se realizuju;
 - 1.2. Manjinska kamata, koju treba tretirati prema trajanju predmetnog instrumenta.
2. Odložene poreske obaveze i manjinska kamata iz stava 1. ovog člana podležu sledećim faktorima:
 - 2.1. nula procenata (0%) kada preostali efektivni rok dospeća odložene poreske obaveze ili manjinske kamate je manji od jedne (1) godine; i
 - 2.2. sto procenata (100%) kada preostali efektivni rok dospeća odložene poreske obaveze ili manjinske kamate je jedna (1) godina ili više.
3. Sledeće obaveze podležu faktoru ASF od nula procenata (0%):
 - 3.1. obaveze prema datumu trgovanja koje proizilaze iz kupovine finansijskih instrumenata, deviza i roba (eng. commodities), za koje se očekuje da će biti izmirene u okviru standardnog ciklusa otplate ili perioda koji je uobičajen za određenu razmenu ili vrstu transakcije ili koje nisu uspele da se izmire, ali očekuje se da će se otplatiti;
 - 3.2. obaveze sa preostalim rokom dospeća kraćim od jedne (1) godine koje nudi:
 - 3.2.1. CBK;
 - 3.2.2. Evropska centralna banka (ECB) ili Centralna banka strane zemlje;
 - 3.2.3. Finansijski klijenti;
 - 3.3. svaka druga obaveza i kapitalna stavka ili instrument koji nije utvrđen ovim članom ili članovima 11. do 14. ove uredbe.
4. Banke moraju primeniti ASF faktor od nula procenata (0%) na apsolutnu vrednost razlike, ukoliko je negativna, između zbira fer vrednosti svih skupova netiranja sa pozitivnom fer vrednošću i zbira fer vrednosti svih skupova netiranja sa fer negativnu izračunate vrednost u skladu sa članom 6. ove uredbe.
5. Prilikom izračunavanja iz stava 4. ovog člana moraju se primenjivati ova pravila:
 - 5.1. varijaciona marža (ang. variation margin) koju su banke primile od svojih ugovornih protiv-strana mora se odbiti od fer vrednosti skupa netiranja sa pozitivnom fer vrednošću kada kolateral prihvaćen kao varijaciona marža se kvalifikuje kao sredstvo prvog nivoa jedan (1), utvrđen u Uredbi CBK-a o pokazatelju pokrića likvidnosti i kada banke imaju zakonsko i operativno pravo da ponovo koriste taj kolateral;
 - 5.2. sve varijacione marže koje banke daju svojim ugovornim protiv-stranama biće odbijene od fer vrednosti skupa netiranja sa negativnom fer vrednošću.

Član 11.
ASF faktor od pedeset procenata (50%)

1. Sledeće obaveze podležu ASF faktoru od pedeset procenata (50%):
 - 1.1. primljeni depoziti koji ispunjavaju kriterijume za operativne depozite, definisane u članu 21. Uredbe CBK-a o pokazatelju pokrića likvidnosti;
 - 1.2. obaveze sa preostalim rokom dospeća kraćim od godinu dana koje nudi:
 - 1.2.1. Vlada Republike Kosovo ili centralna vlada strane države;
 - 1.2.2. Regionalne vlade ili lokalne vlasti strane države;
 - 1.2.3. Subjekti javnog sektora Vlade Kosova ili strane države;
 - 1.2.4. Višestranačke razvojne banke utvrđene u stavu 3. člana 47. i međunarodne organizacije utvrđene u članu 48. Uredbe CBK-a o adekvatnosti kapitala banaka;
 - 1.2.5. nefinansijske korporacije;
 - 1.2.6. kreditne unije, privatne investicione kompanije i klijenti koji su brokери depozita osim primljenih depozita, koji ispunjavaju kriterijume za operativne depozite definisane u članu 21. Uredbe CBK-a o pokazatelju pokrića likvidnosti.

Član 12.

ASF faktor od devedeset procenata (90%)

1. Depoziti na malo po viđenju (*eng. sight retail deposits*), depoziti na malo (*eng. retail deposits*) sa određenim rokom obaveštenja kraćim od (1) jedne godine, kao i oročeni depoziti na malo (*eng. retail deposits*) sa preostalim rokom dospeća kraćim od jedne (1) godine koji ispunjavaju odgovarajuće kriterijume za druge depozite na malo, utvrđeni članom 20. Uredbe CBK-a o pokazatelju pokrića likvidnosti moraju biti predmet ASF faktora od devedeset procenata (90%).

Član 13.

ASF faktor od devedeset i pet procenata (95%)

2. Depoziti na malo po viđenju (*eng. sight retail deposits*), depoziti na malo (*eng. retail deposits*) sa određenim rokom obaveštenja kraćim od (1) jedne godine, kao i oročeni depoziti na malo (*eng. retail deposits*) sa preostalim rokom dospeća kraćim od jedne (1) godine koji ispunjavaju odgovarajuće kriterijume o održivim depozitima na malo utvrđeni članom 19. Uredbe CBK-a o pokazatelju pokrića likvidnosti moraju biti predmet ASF faktora od devedeset i pet procenata (95%).

Član 14.

ASF faktor od sto procenata (100%)

1. Sledeće obaveze, stavke i instrumenti kapitala moraju biti predmet ASF faktora od sto procenata (100%):
 - 1.1. stavke osnovnog kapitala prve klase banke pre primene regulatornih prilagođavanja definisanih u članovima 20, 21. i članovima 30. do 36. Uredbe CBK-a o adekvatnosti kapitala banaka i stavu 6. člana 47. Zakon o bankama;
 - 1.2. stavke dodatnog kapitala prve klase banke pre primene regulatornih prilagođavanja definisanih u članovima 20, 21. i članovima 30. do 36. Uredbe CBK-a o adekvatnosti kapitala banaka i

stavu 6. člana 47. Zakona o bankama osim instrumenata sa eksplicitnim i ugrađenim (*eng. embedded*) opcijama koji će, ako se izvrše, smanjiti preostali efektivni rok dospeća na manje od jedne (1) godine;

- 1.3. stavke kapitala druge klase banke pre primene regulatornih prilagođavanja definisanih u članovima 20, 21. i članovima. 30 do 36. Uredbe CBK –a o adekvatnosti kapitala banaka i stavu 6. člana 47. Zakona o bankama osim instrumenata sa eksplicitnim i ugrađenim (*eng. embedded*) opcijama koje će, ako se izvrše, smanjiti preostali efektivni rok dospeća na manje od jedne (1) godine;
- 1.4. svaki drugi instrument kapitala banke sa preostalim rokom dospeća od jedne (1) godine ili duže osim instrumenata sa eksplicitnim ili ugrađenim (*eng. embedded*) opcijama koji bi, ako se izvrše, smanjili efektivni preostali rok dospeća za manje od jedne (1) godine;
- 1.5. svaki drugi obezbeđeni i neobezbeđeni krediti i obaveze sa preostalim rokom dospeća od jedne (1) godine ili duže uključujući i oročene depozite, osim ako je drugačije određeno u članovima 10. do 13. ove uredbe.

POGLAVLJE IV.

ODRŽIVO FINANSIRANJE ZAHTEVAN ZA IZRAČUNAVANJE NSFR POKAZATELJA

POTPOGLAVLJE I.

OPŠTI ZAHTEVI

Član 15.

Izračunavanje zahtevanog iznosa održivog finansiranja

1. Osim ako nije drugačije navedeno u ovom poglavlju, banke moraju izračunati iznos zahtevanog održivog finansiranja množenjem računovodstvene vrednosti različitih kategorija ili različitih vrsta sredstava i vanbilansnih stavki sa faktorima RSF-a u skladu sa potpoglavljem II. ovog poglavlja. Ukupan iznos zahtevanog održivog finansiranja mora biti jednak zbiru ponderisanih iznosa imovine i vanbilansnih stavki.
2. Sredstva pozajmljena od banke, uključujući transakcije finansirane hartijama od vrednosti koje su uključene u bilans stanja i nad kojima banke nemaju vlasništvo korisnika treba isključiti iz obračuna RSF iznosa. Sredstva pozajmljena od banke, uključujući transakcije finansirane hartijama od vrednosti koje nisu uključene u bilans stanja ali za koje banke zadržavaju vlasništvo nad korisnikom, moraju biti predmet primene RSF faktora u skladu sa potpoglavljem II. ovog poglavlja.
3. Sredstva koja su banke pozajmle uključujući transakcije finansirane hartijama od vrednosti nad kojima banke imaju vlasništvo korisnika čak i kada ih ne drže u bilansu stanja treba smatrati opterećenim sredstvima (*eng. encumbered assets*) za potrebe ovog poglavlja i moraju biti predmet primenljivih RSF faktora u skladu sa potpoglavljem II. ovog poglavlja. U suprotnom slučaju, takva sredstva treba isključiti iz izračunavanja iznosa zahtevanog održivog finansiranja.
4. Sredstva koja su opterećena (*eng. encumbered*) za preostalo vreme dospeća od šest (6) meseci ili duže, mora im primeniti jedan od ovih faktora: RSF faktor određen prema potpoglavljem II. ovog poglavlja na ta sredstva ukoliko su držana slobodna ili RSF faktor koji je inače primenljiv na ta

opterećena sredstva, bilo koji faktor koji je veći. Isto treba primeniti kada je preostali rok dospeća opterećenih sredstava kraći od preostalog roka dospeća transakcije koja je izvor opterećenja (*eng. encumbrance*). Sredstva sa ostalim periodom opterećenja (*eng. encumbrance period*) manjim od šest (6) meseci mora da podležu RSF faktorima definisanim u potpoglavlju II. ovog poglavlja ukoliko bi ista sredstva držale slobodna.

5. U slučajevima kada banka ponovo koristi ili ponovo stavlja kao kolateral sredstva koja je pozajmljena, obuhvaćena u transakcije finansirane hartijama od vrednosti a koje se izračunavaju kao vanbilansna sredstva, transakcija preko koje je to sredstvo pozajmljeno mora se tretirati kao opterećeno (*eng. encumbered*) u meri kojoj ova transakcija ne može dospeti dok banka ne vrati pozajmljeno sredstvo.
6. Sledeća sredstva se smatraju slobodnim od bilo kojeg opterećenja ili obaveze (*eng. unencumbered*):
 - 6.1. sredstva obuhvaćena u grupu koja je dostupna za neposrednu upotrebu kao kolateral za dobijanje dodatnog finansiranja po odvojenim ali još uvek nefinansiranim kreditnim linijama za banku ili ukoliko je grupa sredstava (*eng. pool*) pod upravljanjem neke centralne banke prema neodvojenim i nefinansiranim kreditnim linijama dostupne banci. Banke moraju pretpostaviti da su sredstva u grupi opterećena (ometana) u cilju povećanja likvidnosti na osnovu klasifikacije likvidnosti definisane u poglavlju II. Uredbe CBK-a o pokazateljima pokrića likvidnosti počevši od neprihvatljivih sredstava za rezervu likvidnosti;
 - 6.2. sredstva koje je banka uzela kao kolateral u cilju ublažavanja kreditnog rizika u uzajamnim transakcijama ponovnog otkupa ili transakcijama finansirana hartijama od vrednosti i koje banka može prodati.
7. U slučaju neuobičajenih, privremenih operacija koje sprovodi ECB ili centralna banka strane države da bi ispunile svoj mandat tokom perioda finansijskog stresa na širem tržištu ili tokom izuzetnih makroekonomskih okolnosti, sredstva u nastavku mogu se tretirati smanjenim RSF faktorima:
 - 7.1. izuzimajući član 21. i podstav 1.1. stav 1. člana 24. ove uredbe, sredstva opterećena u smislu stava 7. ovog člana;
 - 7.2. izuzimajući član 21. i podstav 1.2. stav 1. člana 23. ove uredbe, iznosi koji proističu iz operacija prema stavu 7. ovog člana.
8. U vezi sa stavom 7. ovog člana, CBK će odrediti, u dogovoru sa centralnom bankom koja je protiv strana u transakciji, RSF faktor koji se mora primeniti na sredstva iz stava 7, tačke 7.1. i 7.2. ovog člana. Za opterećena sredstva iz stava 7. podstavova 7.1. ovog člana, RSF faktor koji se mora primeniti ne sme biti manji od RSF faktora koji bi se primenjivao prema potpoglavlju II. ovog poglavlja na ta sredstva kao kada bi se držale slobodna.
 - 8.1. U slučaju primene nižeg RSF faktora u skladu sa stavom 8. ovog člana, CBK će pažljivo pratiti uticaj ovog smanjenog faktora na održive finansijske pozicije banke i prema potrebi, preduzeti neophodne mere nadzora.
9. Banke treba da sredstva koja se odnose na prihvaćeni kolateral kao promenljiva marža iskazana u skladu sa podstavom 5.2. stava 5. člana 10. i stavom 2. člana 24. ove uredbe izuzmu iz ostalih delova za izračunavanje iznosa stabilnog finansiranja potrebnog u skladu sa ovim poglavljem kako bi se izbeglo dvostruko izračunavanje.
10. Banke treba obuhvatiti u izračunavanju iznosa zahtevanog održivog finansiranja, finansijske instrumente, devize i robu (*eng. commodities*) za koju je izvršen nalog za kupovinu. Banke pri

izračunavanju RSF iznosa moraju isključiti finansijske instrumente, devize i robu za koje je izvršen nalog za prodaju, pod uslovom da ove transakcije nisu uključene kao derivativi ili transakcije sa održivom finansiranjem u bilansu banke u trenutku otplate.

11. CBK može odrediti RSF faktore koji će se primenjivati na vanbilansne izloženosti koje nisu definisane u ovom poglavlju kako bi obezbedile da banke održavaju odgovarajući iznos održivog finansiranja na raspolaganju za deo ovih izloženosti za koje se očekuje da će zahtevati finansiranje tokom perioda od jedne (1) godine pokazatelja neto održivog finansiranja. Za utvrđivanje ovih faktora, CBK će posebno uzeti u obzir materijalnu štetu reputacije banke koja može biti ishod nesposobnosti banke da obezbedi takvo finansiranje.

Član 16.

Preostalo dospeće sredstva

1. Osim ako nije drugačije određeno u ovom Poglavlju, banke moraju uzeti u obzir preostali ugovorni rok dospeća svoje vanbilansne sredstava i transakcije kako bi odredile RSF faktore koji se moraju primeniti na vanbilansna sredstva i stavke u skladu sa potpoglavljem II. ovog poglavlja.
2. Da bi izračunali preostalo dospeće sredstva, banke moraju da razmotre opcije, na osnovu pretpostavke da će izdavalac ili druga strana iskoristiti bilo koju opciju za produženje dospeća sredstva. Za opcije koje se mogu iskoristiti po diskrecionom nahođenju banke, banka mora uzeti u obzir faktore reputacije koji mogu ograničiti njenu sposobnost da ne iskoristi opciju, posebno očekivanja tržišta i klijenata da bi banka trebalo da produži dospeće određenih sredstava na dan njihovog dospeća.
3. Da bi se odredili RSF faktori koji se moraju primeniti u skladu sa potpoglavljem II. ovog poglavlja za amortizacije kredite sa preostalim ugovorenim rokom dospeća od jedne (1) godine ili više, delovi koji dospevaju za manje od šest (6) meseci i između šest (6) meseci i manje od jedne (1) godine moraju se tretirati kao da je njihov preostali rok dospeća manji od šest (6) meseci i između šest (6) meseci i manje od jedne (1) godine.

POTPOGLAVLJE II.

FAKTORI ZAHTEVANOG ODRŽIVOG FINANSIRANJA

Član 17.

RSF faktor od nula procenta (0%)

1. Sledeća sredstva moraju biti predmet RSF faktora od nula procenta (0%):
 - 1.1. slobodna sredstva koja pripadaju nivou 1. definisanom u Uredbi CBK-a o pokazatelju pokrića likvidnosti bez obzira uloliko ispunjavaju operativne zahteve definisane u istoj uredbi.
 - 1.2. sve rezerve koje banka drži u CBK-u, Evropskoj centralnoj banci ili centralnoj banci strane zemlje uključujući i potrebne rezerve i viškove rezervi;
 - 1.3. sva potraživanja od CBK-a, Evropske centralne banke ili centralne banke strane zemlje sa preostalim rokom dospeća manjim od šest (6) meseci.

2. Isključujući podstav 1.2. stava 1. ovog člana, CBK može odlučiti u dogovoru sa odgovarajućom centralnom bankom strane zemlje da primeni veći RSF faktor na zahtevane rezerve uzimajući u obzir, posebno, stepen u kome zahtevana rezerva postoji u periodu od jedne (1) godine i stoga zahteva povezano održivo finansiranje.
3. Za zavisne subjekte koji imaju sedišta u stranoj državi, kada na zahtevane rezerve centralne banke primenjuje se veći RSF faktor prema zahtevu za održivo neto finansiranje definisanim zakonodavstvom te strane zemlje, veći RSF faktor treba uzeti u obzir u svrhu konsolidacije.

Član 18.

RSF faktor od pet procenata (5 %)

1. Nepodizani deo kreditnih obaveza i obaveza likvidnosti definisan u Uredbi CBK-a o pokazatelju pokrića likvidnosti mora biti predmet RSF faktora od pet procenata (5%).
2. Za sve skupove ugovora o netiranju derivativa, banke moraju primeniti RSF faktor od pet procenata (5%) na apsolutnu fer vrednost ovih netiranih skupova derivatnih ugovora, bruto isporučenog kolaterala kada ovi skupovi netiranja imaju veoma negativnu fer vrednost. Za potrebe ovog stava, banke moraju da odrede bruto fer vrednost svih isporučenih kolaterala ili izmirenih plaćanja i primanja u vezi sa promenama tržišne vrednosti takvih ugovora.

Član 19.

RSF faktor od deset procenata (10 %)

1. Sledeća sredstva i vanbilansne stavke moraju biti predmet RSF faktora od deset procenata (10%):
 - 1.1. proizvodi komercijalnog finansiranja registrovani kao vanbilansne stavke iz Priloga I ove uredbe.

Član 20.

RSF faktor od dvadeset procenata (20%)

1. Slobodna sredstva (*eng. Unencumbered assets*) koja sredstvima nivoa 2A. definisana u Uredbi CBK-a o pokazatelju pokrića likvidnosti moraju biti predmet RSF faktora od dvadeset procenata (20%), bez obzira da li ispunjava operativne zahteve kao i zahteve sastava rezerve likvidnosti kao što je definisano u uredbi CBK-a o pokazatelju pokrića likvidnosti.

Član 21.

RSF faktor od pedeset procenata (50%)

1. Sledeća sredstva moraju biti predmet RSF faktora od pedeset procenata (50%):
 - 1.1. obezbeđeni i neobezbeđeni krediti sa preostalim rokom dospeća kraćim od jedne (1) godine i pod uslovom da su opterećeni (*eng. encumbered*) manje od jedne (1) godine;
 - 1.2. sva ostala sredstva sa preostalim rokom dospeća manjim od jedne (1) godine, osim ako je drugačije određeno u članovima 17. do 20. ove uredbe;

- 1.3. sredstva opterećena za preostali rok dospeća od najmanje šest (6) meseci, a kraće od jedne (1) godine, osim kada se ovim sredstvima mora odrediti najveći RSF faktor u skladu sa čl. 22, 23. i 24. ove uredbe, ako su držane slobodne (eng. unencumbered), u kom slučaju bi trebalo primeniti veći RSF faktor kao da su ova sredstva držana slobodna.

Član 22.

RSF faktor od pedeset pet procenata (55%)

1. Sredstva koja pripadaju sredstvima nivoa 2B. definisano u Uredbi CBK-a o pokazatelju pokrića likvidnosti moraju biti predmet RSF faktora od pedeset pet procenata (55%), bez obzira da li ispunjavaju operativne zahteve i zahteve sastava rezerve likvidnosti definisane istom uredbom, pod uslovom da su opterećene (eng. encumbered) manje od jedne (1) godine.

Član 23.

RSF faktor od osamdeset pet procenata (85%)

1. Sledeća vanbilansna sredstva i stavke moraju biti predmet RSF faktora od osamdeset pet procenata (85%):
- 1.1. sva vanbilansna sredstva i stavke, uključujući gotovinu, knjižene kao početna marža (eng. initial margin) za ugovore derivativa, osim ako se ovim sredstvima mora odrediti najveći RSF faktor u skladu sa članom 24. ove uredbe ako bi se držale slobodne, u kom slučaju viši RSF faktor treba primeniti kao da se ova sredstva drže slobodnim;
 - 1.2. slobodni (eng. unencumbered) krediti sa preostalim rokom dospeća od jedne (1) godine ili više, sa izuzetkom kredita finansijskim klijentima, koji ne kasne više od 90 dana;
 - 1.3. proizvodi komercijalnog finansiranja u bilansu stanja, sa preostalim rokom dospeća od jedne (1) godine ili duže;
 - 1.4. slobodne hartije od vrednosti (eng. unencumbered securities) sa preostalim rokom dospeća od jedne (1) godine ili više koje nisu klasifikovane kao „propale“ prema Uredbi CBK-a o upravljanju kreditnim rizikom i koje se ne smatraju likvidnim sredstvima prema Uredbi CBK-a o pokazatelju pokrića likvidnosti;
 - 1.5. slobodni (eng. unencumbered) instrumenti kapitala kojima se trguje na berzi koji se ne smatraju sredstvima nivoa 2B. prema Uredbi CBK-a o pokazatelju pokrića likvidnosti;
 - 1.6. roba kojom se fizički trguje, uključujući zlato, ali isključujući derivative na robu.

Član 24.

RSF faktor od sto procenata (100%)

1. Sledeća sredstva moraju biti predmet RSF faktora od sto procenata (100%):
- 1.1. svako sredstvo opterećeno za preostali rok dospeća od jedne (1) godine ili duže;
 - 1.2. bilo koja druga sredstva osim onih iz članova 17. do 23. ove Uredbe, uključujući kredite finansijskim klijentima sa preostalim ugovornim rokom dospeća od jedne (1) godine ili duže, nekvalitetne izloženosti, stavke koje se odbijaju od kapitala, osnovna sredstva, non exchange traded equities, zadržane kamate, neuspešne hartije od vrednosti.

2. Banke moraju primeniti RSF faktor od sto procenata (100%) na razliku, ako je pozitivan, između zbira fer vrednosti u svim net skupovima sa pozitivnim fer vrednostima i zbira fer vrednosti u svim net setovima sa negativnim fer vrednostima izračunatim u skladu sa članom 6. ove Uredbe.
3. Sledeća pravila moraju se primenjivati prilikom izračunavanja iz stava 2. ovog člana:
 - 3.1. promenljiva marža koju su banke primile od svojih ugovornih strana mora se odbiti od fer vrednosti skupa za netiranje sa pozitivnom fer vrednošću kada se kolateral prihvaćen kao promenljiva marža kvalifikuje kao sredstvo Nivoa 1, definisano u uredbi CBK-a o pokazatelju pokrića sa likvidnošću, i kada banke imaju zakonsko i operativno pravo da ponovo koriste taj kolateral;
 - 3.2. sve promenljive marže koje banke postavljaju svojim ugovornim stranama moraju se odbiti od fer vrednosti skupa za netiranje sa negativnom fer vrednošću.

POGLAVLJE V.
IZVEŠTAVANJE, POPRAVNE MERE I STUPANJE NA SNAGU

Član 25.

Izveštavanje Centralnoj banci Republike Kosovo

1. Banke moraju dostaviti CBK-u formulare za izveštavanje koje je utvrdio CBK, u skladu sa odgovarajućim smernicama CBK-a, najkasnije petnaest (15) kalendarskih dana nakon završetka svakog tromesečja.
2. Prilog I. i Prilog II. su sastavni deo ove Uredbe.

Član 26.

Sprovođenje, popravne mere i civilne kazne

Svako kršenje odredaba ove Uredbe biće predmet popravnih i kaznenih mera kao što je utvrđeno u Zakonu br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosovo i Zakonom o bankama.

Član 27.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu 1. januara 2023. godine.

Flamur Mrasori

Predsednik Odbora Centralne banke Republike Kosovo

PRILOG I.
VANBILANSNE STAVKE TRGOVINSKOG FINANSIRANJA

1. Srednji rizik:
 - 1.1. vanbilansne stavke trgovinskog finansiranja kao što su izdati i potvrđeni dokumentarni krediti;
2. Srednji/ niski rizik:
 - 2.1. vanbilansne stavke trgovinskog finansiranja:
 - 2.1.1. dokumentarni krediti u kojima pošiljka ili roba (*commodity*) služi kao kolateral kao i druge samolikvidirajuće transakcije;
 - 2.1.2. garancije i angažovanja (uključujući obaveze učinka i tendera i garancije vezane za avansna plaćanja i garancije čuvanja/ zadržavanja) i garancije koje nemaju karakteristike garancija za zamenu kredita;
 - 2.1.3. neopoziva kreditna pisma koja nemaju karakteristike zamene kredita.

PRILOG II.
VRSTE DERIVATIVA

1. Ugovori o kamatnoj stopi:
 - 1.1. ugovor o protiv-razmeni “*swaps*” kamatne stope u jedinoj valuti;
 - 1.2. ugovor o osnovnoj protiv-razmeni;
 - 1.3. sporazum uz prethodni dogovor kamatne stope;
 - 1.4. ugovori o budućoj kamatnoj stopi;
 - 1.5. opcije kamatne stope;
 - 1.6. drugi ugovori slične prirode.
2. Ugovori o valutnoj razmeni i ugovori koji se odnose na zlato:
 - 2.1. ugovori protiv-razmene kamatne stope u različitim valutama,
 - 2.2. ugovori uz prethodni dogovor valutne razmene;
 - 2.3. ugovori o budućim valutama;
 - 2.4. valutne opcije;
 - 2.5. drugi ugovori slične prirode;
 - 2.6. ugovori slične valute od 2.1. do 2.5. koje se odnose na zlato.
3. Ugovori slične prirode onima u podstavovima 1.1. do 1.5. stava 1. i 2.1. do 2.4. stava 2. ovog priloga koji se odnose na druge referentne stavke ili indekse. Ovo obuhvata kao minimum sve instrumente definisane u tačkama 4) do 7), 9) i 10) Priloga V. Uredbe CBK-a o adekvatnosti kapitala banaka koji inače nisu uključeni u tačke 1. ili 2. ovog priloga.